

Retouradres: Rijkswaterstaat | Postbus 2232 | 3500 GE Utrecht

RWS INFORMATIE

Rijkswaterstaat
Programma's, Projecten
en Onderhoud

Griffioenlaan 2

3526LA Utrecht

Postbus 2232

3500 GE Utrecht

T 088 797 21 11

www.rijkswaterstaat.nl

Datum 8 november 2021
Onderwerp Wob-besluit Markerwadden

Geachte

Per e-mail van 26 oktober 2020 heeft u een verzoek ingediend als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob). Uw Wob-verzoek heeft - kort gezegd - betrekking op de gebruikte grond en ander materiaal voor de aanleg van de Marker wadden vanaf 2005 tot en met de datum van uw Wob-verzoek.

Met deze brief beslis ik op uw verzoek.

1. Besluit en samenvatting

Ik heb besloten uw verzoek gedeeltelijk te honoreren door de op de inventarislijst als zodanig aangegeven documenten (gedeeltelijk) openbaar te maken.

Ik weiger in verband met het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer openbaarmaking van de tot de persoon herleidbare gegevens in de documenten. Daarnaast worden bepaalde bedragen en andere financiële en economische gegevens geweigerd omdat het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen de economische en financiële belangen van de Staat en de provincie Flevoland.

De uitgebreide motivering van het besluit treft u aan onder 7. Overwegingen.

2. Procedure

De ontvangst van uw Wob-verzoek is per e-mail aan u bevestigd op 29 oktober 2020. Per e-mail d.d. 23 november 2020 en bij brief van 23 november 2020, kenmerk RWS-2020/15380, heb ik u laten weten dat de beslistermijn van uw Wob-verzoek is verdaagd tot en met 21 december 2020.

Per e-mail van 23 november 2020 en 14 december 2020 is, gelet op uw wens om uitsluitend per e-mail te overleggen, gepoogd om u behulpzaam te zijn bij het nader specificeren van uw Wob-verzoek. Omdat een reactie daarop uitbleef, ben ik ervan uitgegaan dat u akkoord bent met de nadere specificering van het Wob verzoek, namelijk alle documenten uit de periode 2005 tot en met de datum van

Ons kenmerk

RWS-2021/36100

Uw kenmerk

E-mail van 26 oktober 2020

Bijlage(n)

1. Wob-artikelen
2. Inventarislijst

Datum
8 november 2021

Ons kenmerk
RWS-2021/36100

uw verzoek over de toepassing van granuliet en andere partijen grond voor de aanleg van de Marker wadden.

Ik heb u per e-mails van 14 december 2020, 20 mei 2021, 8 juli 2021 en laatstelijk op 30 augustus 2021 op de hoogte gehouden van de voortgang van de afhandeling van uw verzoek. Op 31 augustus 2021 is daarnaast telefonisch toegelicht wat de redenen zijn voor de lange duur van de afhandeling en is toegezegd binnen twee maanden het besluit af te ronden.

Enkele openbaar te maken documenten bevatten gegevens die van derden afkomstig zijn of gaan over derden. Op grond van artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht heb ik deze derden in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven over de openbaarmaking van deze documenten.

3. Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijst ik u naar de bijlage 1.

4. Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn 150 documenten aangetroffen. De documenten zijn op de aangehechte inventarislijst (bijlage 2) opgenomen. De inventarislijst vermeldt tevens of en zo ja welke weigeringsgronden als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de Wob aan volledige openbaarmaking van de gevraagde informatie in de weg staan.

5. Reeds openbare documenten

Op de inventarisatielijst heb ik 5 documenten opgenomen die reeds openbaar zijn gemaakt bij deelbesluiten van de provincie Flevoland. U heeft deze documenten reeds van de provincie ontvangen en kunt deze tevens vinden op de in de inventarislijst opgenomen vindplaats. De Wob is niet van toepassing op reeds openbare documenten.

6. Zienswijzen

Derde belanghebbenden zijn bij de openbaarmaking van de documenten in de gelegenheid gesteld hierover hun zienswijze te geven. In de overwegingen is ingegaan op de wijze waarop met deze bedenkingen is omgegaan.

7. Overwegingen

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuur voering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen

van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vindt de onderstaande belangenafweging dan ook plaats.

Persoonlijke beleidsopvattingen uit intern beraad

Artikel 11, eerste lid van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Artikel 11, tweede lid, van de Wob bepaalt dat over persoonlijke beleidsopvattingen met het oog op een goede democratische bestuursvoering informatie kan worden verstrekt, maar niet in tot personen herleidbare vorm.

Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden op grond van artikel 1, aanhef en onder c, van de Wob verstaan: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten. Feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter merk ik niet aan als persoonlijke beleidsopvattingen.

De mogelijkheid om in het interne beraad opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen te weigeren is in de Wob opgenomen om een ongehinderde bijdrage van ambtenaren bij de beleidsvorming en- voorbereiding, te waarborgen. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Dit geldt ook voor derden die bij het intern beraad zijn betrokken. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant en niet de standpunten van individuele ambtenaren en bij het intern beraad betrokken derden.

Een deel van de documenten zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad. In die documenten zijn persoonlijke beleidsopvattingen opgenomen. Het gaat daarbij om e-mails en interne documenten tussen medewerkers van Rijkswaterstaat met andere bestuursorganen en externe adviseurs en bij het interne beraad betrokken juristen en onderzoekers. Daarnaast gaat het om notulen, verslagen en rapportages met voorstellen, discussies, analyses en conclusies, woordvoeringslijnen en vragen en antwoorden ten behoeve van het publiek debat over de onderwerpen waarop uw verzoek betrekking heeft.

Het onderwerp van uw verzoek is maatschappelijk actueel en maakt deel uit van een publiek debat. Het is belangrijk dat alle relevante informatie voor dit publieke debat beschikbaar is. Ter voorkoming van een onvolledig of verkeerd beeld, acht ik openheid over de persoonlijke beleidsopvattingen gewenst. Gelet hierop wil ik zoveel mogelijk inzicht geven in de afwegingen die zijn gemaakt in de voorbereiding van de besluitvorming over dit onderwerp. Ik besluit daarom

met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob, de persoonlijke beleidsopvattingen openbaar te maken in niet tot personen herleidbare vorm.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd. Het betreft hier nagenoeg bijna alle documenten die persoonsgegevens bevatten. Ik ben van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens grotendeels verwijderd uit deze documenten.

Voor zover het de namen van ambtenaren betreft is hierbij het volgende van belang. Weliswaar kan, waar het gaat om beroepshalve functioneren van ambtenaren, slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer. Dit ligt anders indien het betreft het openbaar maken van namen van de ambtenaren. Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken daarvan verzetten. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob.

Door de derden belanghebbenden zijn zienswijzen over de vermelding van persoonsgegevens ingediend, deze zijn overgenomen.

De economische of financiële belangen van andere publiekrechtelijke lichamen

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de economische of financiële belangen van de Staat en andere publiekrechtelijke lichamen. In dit geval is sprake van documenten die inzicht geven in de wijze waarop het project Markerwadden economisch opereert. De Staat, de provincie Flevoland (hierna; de provincie) en Natuurmonumenten werken samen in dit project en de Staat en de provincie zijn medefinancier van het project. De documenten bevatten gegevens waarvan openbaarmaking de financiële en economische belangen van de Staat en de provincie kunnen schaden.

Op grond van de belangenafweging tussen het algemeen belang van openbaarmaking en de economische of financiële belangen van de Staat en de provincie, komt bepaalde financiële en economische informatie niet voor openbaarmaking in aanmerking. Het betreft hier informatie die inzicht geeft in de prijs die de Staat en de provincie bereid zijn te betalen en de financiële en economische risico's die worden voorzien. Openbaarmaking van deze financiële informatie zou ertoe kunnen leiden dat de Staat en de provincie daar financieel nadeel door ondervindt, omdat marktpartijen hierop hun prijzen en handelswijze in dit project en toekomstige projecten en toekomstige aanbestedingen zouden kunnen aanpassen.

Ik heb daarom besloten de desbetreffende informatie niet openbaar te maken. Het gaat om de documenten zoals opgenomen in de inventarislijst.

Door derden belanghebbenden zijn zienswijzen ingediend over de vermelding van bepaalde financiële gegevens. Hierbij is de motivering gegeven dat bij openbaarmaking van de stukken de onderhandelingspositie van de overheid in het geding komt. Deze zienswijzen zijn overgenomen.

8. Afschrift aan belanghebbenden

Een afschrift van dit besluit zend ik aan de belanghebbenden.

9. Ondertekening

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Voor vragen kunt u contact opnemen met de in de kantlijn genoemde contactpersoon.

Met vriendelijke groet,
DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
hoofdingenieur-directeur
Rijkswaterstaat Programma's, Projecten en Onderhoud

T.R. Roozendaal

Mededeling

Een belanghebbende die bezwaar heeft tegen de weigering om informatie openbaar te maken kan binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, ter attentie van CD BJV Expertise, Postbus 2232, 3500 GE Utrecht

Datum
8 november 2021
Ons kenmerk
RWS-2021/36100

Een belanghebbende die openbaarmaking van informatie wil voorkomen, kan binnen twee weken na de dag waarop dit besluit is bekend gemaakt, een bezwaarschrift indienen en de voorzieningenrechter vragen het besluit tot openbaarmaking voor de duur van de procedure te schorsen.

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Wob

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:

- a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
- b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
- c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
- d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.

2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
- b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
- c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
- g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.

4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voor zover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voor zover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.

5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.

6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.

7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
- b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.

8. Voor zover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.